

Σπ. Πρωτοψάλτης στο ΑΠΕ-ΜΠΕ: Ποιοτική και δωρεάν εκπαίδευση σε ειδικότητες υψηλής ζήτησης

ΕΛΛΑΔΑ /Κυριακή 24 Ιουλίου 2022, 09:08:21 // Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

* Του Σπύρου Πρωτοψάλτη

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης των υπηρεσιών και δράσεών της, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) ενισχύει και αναβαθμίζει όλους τους τομείς λειτουργίας της, δίνοντας έμφαση στην καταπολέμηση της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας, μέσω της ποιοτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Δυστυχώς, η Ελλάδα κατατάσσεται στην ΕΕ στην 4η θέση από το τέλος ως προς την ανάπτυξη δεξιοτήτων, 5η από το τέλος στην ενεργοποίηση δεξιοτήτων (που αφορά στη μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία) και στην τελευταία θέση στην αντιστοίχιση δεξιοτήτων. Ταυτόχρονα, η έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου και καταρτισμένου εργατικού δυναμικού οδηγεί σε χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας που οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να καλύψουν, ενώ η ανεργία, παρά τη σημαντική μείωσή της κατά 31% τα τελευταία τρία χρόνια και το χαμηλό 12ετίας, παραμένει η 2η υψηλότερη στην ΕΕ. Είναι σαφές ότι το φαινόμενο αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στη διαχρονικά ελλειμματική διασύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας.

Αξιοποιώντας τα νέα εργαλεία και την ευελιξία που περιλαμβάνει ο νόμος «Δουλειές Ξανά», που ψηφίστηκε τον Απρίλιο, καθώς και τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, υλοποιούμε νέα προγράμματα και δράσεις για την αναβάθμιση δεξιοτήτων, αλλά προχωρούμε και σε σημαντικές

μεταρρυθμίσεις, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματικότητα των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑΣ) Μαθητείας, των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Πειραματικών ΕΠΑΣ (ΠΕΠΑΣ).

Καθώς το εργασιακό τοπίο σε διεθνές και εθνικό επίπεδο μεταβάλλεται ταχύτατα, απαιτείται από όλους μας εγρήγορση και προσαρμογή στις νέες συνθήκες που δημιουργούν οι τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις. Για να ανταποκριθούμε σε αυτές τις νέες συνθήκες, είναι επιτακτική ανάγκη να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, με τις οποίες θα αναβαθμίσουμε τα συστήματά μας.

Η επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών, με την ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων, η δημιουργία νέων ειδικοτήτων αιχμής, που έχει ανάγκη η οικονομία, ο εξοπλισμός των εργαστηρίων και η «πράσινη» ανακαίνιση των κτιρίων, οι ψηφιακές υποδομές και η αναγκαία διαρκής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, αποτελούν προτεραιότητα της ΔΥΠΑ, με μοναδικό στόχο την παροχή ποιοτικότερης εκπαίδευσης στους μαθητές μας και κατάρτισης στους σπουδαστές μας. Επιπλέον, δίνουμε έμφαση στις συμπράξεις με κοινωνικούς εταίρους, με επιμελητήρια και επιχειρήσεις, αλλά και με παγκόσμιους κολοσσούς της τεχνολογίας, ώστε να ανταποκρινόμαστε στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Τα στοιχεία μας δείχνουν ότι οι ελλείψεις προσωπικού που παρατηρούνται αφορούν σε ειδικότητες όλων των επιπέδων προσόντων και τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποτελούν πρόκληση στην οποία οφείλουμε να ανταποκριθούμε, ώστε όχι απλώς να παρακολουθούμε τις εξελίξεις, αλλά να καταφέρουμε, με σωστά στοχευμένες πρωτοβουλίες και πολιτικές, να δώσουμε στους νέους εφόδια, γνώσεις και δεξιότητες, που θα τους προετοιμάζουν κατάλληλα για τις προκλήσεις στο εργασιακό τοπίο του αύριο.

Το επόμενο σχολικό έτος, η ΔΥΠΑ θα λειτουργήσει 51 ΕΠΑΣ που προσφέρουν 31 ειδικότητες υψηλής ζήτησης και εφαρμόζουν το σύστημα της Μαθητείας, το οποίο είναι και το μοναδικό δίκιο σύστημα στη χώρα μας, που συνδυάζει τη θεωρητική και εργαστηριακή επαγγελματική εκπαίδευση στη σχολή με τη μαθητεία σε επιχειρήσεις σε πραγματικές συνθήκες εργασίας (on-the-job-training). Στο πλαίσιο της διαρκούς αναβάθμισης των ΕΠΑΣ, για τη σχολική περίοδο 2022-2023, σχεδιάσαμε την επαναλειτουργία της ΕΠΑΣ Παλλήνης, της οποίας η λειτουργία είχε ανασταλεί το 2019, όπου οι μαθητές θα μπορέσουν να διαλέξουν μεταξύ των ειδικοτήτων Βοηθών Γενικής Βρεφονηπιοκομίας, Βοηθών Φαρμακείου, Κομμωτικής Τέχνης, Τεχνιτών Υποστήριξης Συστημάτων Υπολογιστών και Υπαλλήλων Οικονομικών Καθηκόντων.

Επιπλέον, θα λειτουργήσουν για δεύτερη χρονιά 7 Πειραματικές ΕΠΑΣ Μαθητείας με 3 ειδικότητες στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας, όπου εφαρμόζονται καινοτόμα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Για τη λειτουργία των ΠΕΠΑΣ συνεργαζόμαστε με τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να σχεδιάσουμε προγράμματα σπουδών με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για να ανταποκρίνονται στις δεξιότητες και τις γνώσεις που αναζητούν οι σύγχρονες και δυναμικές ελληνικές επιχειρήσεις. Το Ελληνογερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων διαθέτουν μεγάλη εμπειρία στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του τουρισμού και η ενεργή συμμετοχή τους εγγυάται την τοποθέτηση όλων των μαθητευομένων σε θέσεις μαθητείας σε διακεκριμένες επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου (ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων), αλλά και ενισχύει την προοπτική της επαγγελματικής αποκατάστασής τους, μετά την αποφοίτησή τους.

Με τη λειτουργία των ΠΕΠΑΣ δίνεται λύση σε ένα σημαντικό πρόβλημα που δυσχεραίνει τη μαθητεία στον τομέα του τουρισμού. Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου, που λειτουργούν επί το πλείστον εποχικά, δεν μπορούν να προσφέρουν θέσεις μαθητείας κατά τους χειμερινούς μήνες, δεδομένου ότι οι περισσότερες παραμένουν κλειστές. Στις Πειραματικές ΕΠΑΣ το θεωρητικό μέρος υλοποιείται από τον Νοέμβριο έως τον Απρίλιο, ενώ η μαθητεία στις επιχειρήσεις πραγματοποιείται από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο. Οι σχολές αυτές λειτουργούν σε επτά πόλεις: Αθήνα, Ηράκλειο, Ρόδο, Μυτιλήνη, Πάτρα, Θεσσαλονίκη και Κέρκυρα.

Στον τομέα της κατάρτισης, η ΔΥΠΑ λειτουργεί 31 ΙΕΚ, που για το 2022-2023 προσφέρουν 47 ειδικότητες με υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας. Στόχος των ΙΕΚ-ΔΥΠΑ είναι να παρέχουν ποιοτική αρχική επαγγελματική κατάρτιση που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και να εξασφαλίζουν στους καταρτιζόμενους τα ανάλογα προσόντα, μέσω της παροχής επιστημονικών, τεχνικών, επαγγελματικών και πρακτικών γνώσεων, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αναπτύξουν δεξιότητες που θα διευκολύνουν την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Φέτος, σε συνεργασία με τον πυρόπληκτο Δήμο Ιστιαίας-Αιδηψού, δημιουργούμε νέο παράρτημα του ΙΕΚ Χαλκίδας για τη δυνατότητα φοίτησης στην ειδικότητα «Στέλεχος Μονάδων Φιλοξενίας». Επιπλέον, έχουμε ξεκινήσει τη διαδικασία έγκρισης και υλοποίησης νέας ειδικότητας «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας-Λουτροθεραπείας-Spa».

Ταυτόχρονα, σχεδιάζουμε και θα υλοποιήσουμε σειρά μεταρρυθμίσεων και καινοτομιών, με στόχο την ουσιαστική αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της χώρας. Στόχος μας είναι η αντιμετώπιση του

ελλείμματος δεξιοτήτων και του ψηφιακού χάσματος, καθώς η Ελλάδα κατατάσσεται στην 25η θέση στο σύνολο των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI, 2021), ενώ, όσον αφορά την παράμετρο του ανθρώπινου κεφαλαίου, η Ελλάδα κατατάσσεται 21η, καθώς μόλις το 51% των ατόμων, ηλικίας 16-74 ετών, έχει (τουλάχιστον) ένα βασικό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων.

Στις 27 Ιουλίου ξεκινούν οι αιτήσεις συμμετοχής 80.000 ανέργων στα πρώτα δύο προγράμματα κατάρτισης «νέας γενιάς» της ΔΥΠΑ για την ανάπτυξη των ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων, προϋπολογισμού 100 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης. Από τα 100 εκατ. ευρώ, τα 50 εκατ. ευρώ αφορούν τα Κέντρα Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) των 12 ΑΕΙ που έχουν δηλώσει συμμετοχή και έχουν υποβάλει σχετικά προγράμματα, ενώ τα υπόλοιπα θα διατεθούν σε 179 Κέντρα Διά Βίου Μάθησης που ανήκουν είτε σε ιδιώτες είτε σε κοινωνικούς εταίρους.

Για πρώτη φορά, η πληρωμή των παρόχων και των ωφελουμένων συνδέεται με την πιστοποίηση, ενεργοποιείται Μητρώο Παρόχων Κατάρτισης, που προβλέπει αυστηρά ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια ως προς την τεχνική, αλλά και οικονομική επάρκειά τους, προσφέρονται περισσότερα από 250 διαφορετικά αντικείμενα κατάρτισης υψηλής ζήτησης, δίνεται η δυνατότητα για πιστοποίηση από μεγάλες διεθνείς εταιρείες τεχνολογίας, προβλέπεται αξιολόγηση των παρόχων, ενώ όλα τα αντικείμενα κατάρτισης ελέγχονται από ανεξάρτητο φορέα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού υλικού.

Τέλος, αναβαθμίζεται ο μηχανισμός διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας, ώστε τα προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς και δημιουργήθηκε Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού για τη χάραξη Εθνικής Στρατηγικής για τις Δεξιότητες. Επίσης, θεσπίζεται ο Ατομικός Λογαριασμός Δεξιοτήτων και εισάγεται πλέγμα ρυθμίσεων, με στόχο την «Αξιολόγηση-Ποιότητα-Πιστοποίηση» στο σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης.

Παραμένουμε προσηλωμένοι στο να βελτιώνουμε συνεχώς τις επιλογές που προσφέρουν οι δομές και δράσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της ΔΥΠΑ. Αφουγκραζόμαστε τις ανάγκες των νέων που αναζητούν επιλογές που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να ενταχθούν γρήγορα σε σταθερές και ποιοτικές θέσεις εργασίας, όταν αποφοιτήσουν και των ανέργων που χρειάζονται αναβάθμιση των προσόντων και των δεξιοτήτων τους, για να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας. Προτεραιότητά μας είναι η επιτυχημένη διασύνδεση των προγραμμάτων μας με τις ανάγκες της πραγματικής

οικονομίας και η στήριξη των νέων και των ανέργων στην πορεία τους για την εκπλήρωση των επαγγελματικών στόχων τους.

*** Ο κ. Σπύρος Πρωτοψάλτης είναι διοικητής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ).**